

WYTYCZNE

WYTYCZNE EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO (UE) 2018/797

z dnia 3 maja 2018 r.

dotyczące świadczenia przez Eurosystem na rzecz banków centralnych oraz państw nienależących do strefy euro oraz na rzecz organizacji międzynarodowych usług w zakresie zarządzania rezerwami wyrażonymi w euro (EBC/2018/14)

(wersja przekształcona)

RADA PREZESÓW EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, w szczególności art. 12 ust. 1, art. 14 ust. 3 oraz art. 23,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wytyczne EBC/2006/4 ⁽¹⁾ były wielokrotnie nowelizowane ⁽²⁾. Zważywszy na planowane dalsze nowelizacje tych wytycznych, z uwagi na wymogi jasności i przejrzystości konieczne jest sporządzenie ich przekształconej wersji.
- (2) Zgodnie z art. 23 w związku z art. 42 ust. 4 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (zwanego dalej „Statutem ESBC”) Europejski Bank Centralny (EBC) i krajowe banki centralne państw członkowskich, których walutą jest euro, mogą ustanawiać stosunki z bankami centralnymi i instytucjami finansowymi innych krajów oraz, w miarę potrzeby, z organizacjami międzynarodowymi, a także przeprowadzać wszystkie typy operacji bankowych w ramach relacji z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.
- (3) W ramach świadczenia na rzecz klientów usług w zakresie zarządzania rezerwami Eurosystem powinien występować jako jednolity system, niezależnie od tego, za pośrednictwem jakiego banku centralnego Eurosystemu usługi takie są świadczone. W związku z tym celem niniejszych wytycznych jest m.in. zagwarantowanie świadczenia usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami na standardowych zasadach i zgodnie ze zharmonizowanymi warunkami umownymi, otrzymywanie przez EBC wystarczających informacji o takich usługach oraz określenie minimalnych wspólnych wymagań odnoszących się do ustaleń umownych z klientami.
- (4) Wszelkie informacje, dane oraz dokumenty sporządzane lub podlegające wymianie pomiędzy bankami centralnymi Eurosystemu w odniesieniu do usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami mają charakter poufny i wchodzi w zakres zastosowania art. 37 Statutu ESBC,

PRZYJMUJE NINIEJSZE WYTYCZNE:

Artykuł 1

Definicje

Użyte w niniejszych wytycznych określenia oznaczają:

- 1) „wszystkie typy operacji bankowych” obejmują świadczenie przez Eurosystem na rzecz klientów usług w zakresie zarządzania rezerwami;
- 2) „upoważnieni pracownicy EBC” – osoby działające w ramach EBC, wskazywane okresowo przez Zarząd jako upoważnione do wysyłania oraz otrzymywania informacji odnoszących się do usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami;
- 3) „banki centralne” obejmują organy prowadzące politykę pieniężną;
- 4) „klient” – dowolny bank centralny lub państwo (w tym organy publiczne lub agencje rządowe) spoza strefy euro bądź organizację międzynarodową, na rzecz których bank centralny Eurosystemu świadczy usługi Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami;

⁽¹⁾ Wytyczne EBC/2006/4 z dnia 7 kwietnia 2006 r. dotyczące świadczenia przez Eurosystem na rzecz banków centralnych oraz państw nienależących do strefy euro oraz na rzecz organizacji międzynarodowych usług w zakresie zarządzania rezerwami wyrażonymi w euro (Dz.U. L 107 z 20.4.2006, s. 54).

⁽²⁾ Zob. załącznik I.

- 5) „banki centralne Eurosystemu” – EBC i krajowe banki centralne państw członkowskich, których walutą jest euro;
- 6) „usługi Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami” – usługi zarządzania rezerwami wymienione w art. 2, które mogą być świadczone przez banki centralne Eurosystemu na rzecz klientów oraz które pozwalają klientom na kompleksowe zarządzanie ich rezerwami za pośrednictwem pojedynczego banku centralnego Eurosystemu;
- 7) „usługodawca Eurosystemu” – bank centralny Eurosystemu, który podejmuje się świadczenia pełnego zestawu usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami;
- 8) „usługodawca indywidualny” – bank centralny Eurosystemu, który nie podejmuje się świadczenia pełnego zestawu usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami;
- 9) „organizacja międzynarodowa” – dowolną organizację ustanowioną na podstawie lub w wykonaniu umowy międzynarodowej, z wyłączeniem instytucji lub organów Unii;
- 10) „potencjalny klient” – dowolny bank centralny, państwo (w tym organy publiczne lub agencje rządowe) spoza strefy euro bądź organizację międzynarodową, które rozpoczęły negocjacje z usługodawcą Eurosystemu lub usługodawcą indywidualnym z zamiarem ustanowienia relacji biznesowych i które otrzymały umowę na potrzeby negocjacji i jej ewentualnego podpisania;
- 11) „rezerwy” – kwalifikowane aktywa klienta wyrażone w euro, to jest gotówkę oraz wszelkie papiery wartościowe umieszczone na liście kwalifikowanych aktywów rynkowych Eurosystemu publikowanej i codziennie aktualizowanej na stronie internetowej EBC, z wyjątkiem:
 - a) papierów wartościowych należących do piątej kategorii redukcji wartości (papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami);
 - b) aktywów przechowywanych wyłącznie w celu wykonywania obowiązków klienta ciężących na nim wobec jego byłych lub aktualnych pracowników z tytułu świadczeń emerytalnych lub innych podobnych świadczeń;
 - c) aktywów wyrażonych w euro, przechowywanych na rachunkach specjalnego przeznaczenia otwartych przez klienta w banku centralnym Eurosystemu w związku z restrukturyzacją długu publicznego dokonywaną na podstawie odpowiednich porozumień międzynarodowych;
 - d) aktywów wyrażonych w euro należących do Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW), przechowywanych na rachunku nr 1 i 2 (No. 1 and No. 2 Accounts) oraz na rachunku papierów wartościowych (Securities Account) Międzynarodowego Funduszu Walutowego prowadzonych przez banki centralne Eurosystemu; oraz
 - e) innych kategorii aktywów wyrażonych w euro wskazywanych okresowo przez Radę Prezesów.

Artykuł 2

Lista usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami

Usługi Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami obejmują:

- 1) rachunki powiernicze przeznaczone do przechowywania rezerw;
- 2) następujące usługi powiernicze:
 - a) sporządzanie wyciągów z rachunków powierniczych na koniec miesiąca, z możliwością dostarczania, na wniosek klienta, wyciągów za inne okresy;
 - b) przekazywanie wyciągów za pomocą systemu SWIFT do wszystkich klientów mogących otrzymywać wyciągi w ten sposób, bądź też za pomocą innych odpowiednich środków w odniesieniu do klientów nieuczestniczących w systemie SWIFT;
 - c) powiadamianie o operacjach dokonywanych przez emitentów na papierach wartościowych klientów (*corporate actions*), np. wypłatach kuponowych i umorzeniach;
 - d) realizacja na rzecz klientów operacji na papierach wartościowych dokonywanych przez emitentów;
 - e) pośredniczenie, z zachowaniem odpowiednich ograniczeń, w zawieraniu uzgodnień pomiędzy klientami a podmiotami trzecimi w zakresie programów automatycznego pożyczania papierów wartościowych;
- 3) następujące usługi rozrachunkowe:
 - a) rozrachunek operacji na wyrażonych w euro papierach wartościowych przechowywanych na rachunkach powierniczych, nieodpłatnie (*free of payment*) lub na zasadzie dostawa za płatność (*delivery versus payment*);
 - b) potwierdzanie rozrachunku wszystkich operacji za pomocą systemu SWIFT (względnie innymi odpowiednimi środkami w odniesieniu do klientów niebędących uczestnikami systemu SWIFT);

- 4) następujące usługi gotówkowe/inwestycyjne:
 - a) kupno/sprzedaż walut obcych na rachunek klientów we własnym imieniu, włączając w to natychmiastowe transakcje kupna/sprzedaży waluty euro za inne waluty, w tym przynajmniej za waluty krajów grupy G10;
 - b) zakładanie lokat terminowych:
 - (i) w imieniu klienta; lub
 - (ii) na rzecz klienta – we własnym imieniu;
 - c) inwestowanie sald kredytów jednodniowych:
 - (i) opcja 1 – automatyczne inwestowanie we własnym imieniu określonych kwot przypadających na każdego klienta;
 - (ii) opcja 2 – możliwość inwestowania na rynku środków w imieniu klienta;
 - d) wykonywanie inwestycji dla klientów zgodnie z ich stałymi instrukcjami w ramach zestawu usług Eurosystem w zakresie zarządzania rezerwami;
 - e) wykonywanie zleceń klientów kupna/sprzedaży papierów wartościowych na rynku wtórnym;
- 5) następujące usługi w rachunku pieniężnym:
 - a) wykonywanie przychodzących i wychodzących transakcji płatności bezgotówkowych w związku z usługami Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami.

Artykuł 3

Świadczenie usług przez usługodawcę Eurosystemu i usługodawcę indywidualnego

1. Na potrzeby świadczenia usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami wśród banków centralnych Eurosystemu wyróżnia się usługodawców Eurosystemu oraz usługodawców indywidualnych.
2. Poza usługami wskazanymi w art. 2 każdy z usługodawców Eurosystemu może także oferować klientom inne usługi w zakresie zarządzania rezerwami. Usługodawca Eurosystemu określa takie usługi na zasadach indywidualnych, przy czym niniejsze wytyczne nie mają zastosowania do tego rodzaju usług.
3. Usługodawcy indywidualni podlegają niniejszym wytycznym oraz wymogom odnoszącym się do usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami w odniesieniu do jednej lub większej liczby usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami lub ich części, które dany usługodawca indywidualny świadczy i które stanowią część kompletnego zestawu usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami. Ponadto każdy usługodawca indywidualny również może oferować klientom inne usługi w zakresie zarządzania rezerwami i określa takie usługi na zasadach indywidualnych. Niniejsze wytyczne nie mają zastosowania do tego rodzaju usług.
4. Klienci mogą mieć ustalenia umowne dotyczące świadczenia usług zarządzania rezerwami z więcej niż jednym bankiem centralnym Eurosystemu.

Artykuł 4

Informacje dotyczące usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami

1. Banki centralne Eurosystemu dostarczają upoważnionym pracownikom EBC odpowiednie informacje dotyczące świadczenia usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami na rzecz nowych i dotychczasowych klientów, jak również powiadamiają upoważnionych pracowników EBC o każdym zgłaszającym się potencjalnym kliencie.
2. Przed podjęciem przez bank centralny Eurosystemu decyzji o ujawnieniu upoważnionym pracownikom EBC tożsamości dotychczasowego, nowego lub potencjalnego klienta, taki bank centralny Eurosystemu podejmuje starania o uzyskanie zgody klienta na dokonanie takiego ujawnienia.
3. W przypadku nieuzyskania zgody właściwy bank centralny Eurosystemu dostarcza wymagane informacje upoważnionym pracownikom EBC bez ujawniania tożsamości klienta.

Artykuł 5

Odmowa i zawieszenie świadczenia usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami

1. EBC prowadzi, na użytek banków centralnych Eurosystemu, wykaz dotychczasowych oraz potencjalnych klientów, których rezerwy zostały objęte poleceniem zajęcia albo innym podobnym środkiem nałożonym przez jedno z państw członkowskich Unii Europejskiej działające na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych albo przez Unię.

2. Jeżeli na podstawie środków lub decyzji innych niż wskazane w ust. 1, podjętych przez bank centralny Eurosystemu lub przez państwo członkowskie, w którym mieści się dany bank centralny Eurosystemu, w związku z ochroną założeń polityki krajowej bądź interesu narodowego, bank centralny Eurosystemu zawiesi świadczenie usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami w odniesieniu do dotychczasowego klienta albo odmawia świadczenia takich usług nowemu klientowi, wówczas taki bank centralny Eurosystemu powinien bezzwłocznie zawiadomić o tym upoważnionych pracowników EBC. Upoważnieni pracownicy EBC bezzwłocznie powiadamiają o tym pozostałe banki centralne Eurosystemu. Podjęcie takich środków albo decyzji nie stanowi przeszkody w świadczeniu takim klientom przez inne banki centralne Eurosystemu usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami.

3. Postanowienia art. 4 ust. 2 i 3 mają zastosowanie do przypadków ujawnienia tożsamości dotychczasowego lub potencjalnego klienta, dokonanego na podstawie ust. 2. W przypadku braku zgody klienta ujawnienie tożsamości klienta innym bankom centralnym Eurosystemu jest możliwe wyłącznie wtedy, gdy jest ono zgodne z prawem właściwym.

Artykuł 6

Odpowiedzialność za usługi Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami

1. Każdy bank centralny Eurosystemu odpowiada za doprowadzenie do uzgodnienia takich postanowień umownych ze swoimi klientami, jakie uzna za odpowiednie w odniesieniu do świadczenia usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami.

2. Z zastrzeżeniem szczególnych postanowień mających zastosowanie do danego banku centralnego Eurosystemu albo przez niego uzgodnionych, każdy bank centralny Eurosystemu świadczący na rzecz swoich klientów usługi Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami lub ich część ponosi odpowiedzialność za świadczone przez siebie usługi.

Artykuł 7

Minimalne wspólne wymagania w zakresie ustaleń umownych dokonywanych z klientami

Banki centralne Eurosystemu zapewniają zgodność dokonywanych z klientami ustaleń umownych z niniejszymi wytycznymi oraz z następującymi minimalnymi wspólnymi wymaganiami. Ustalenia umowne powinny:

- a) potwierdzać, że kontrahentem klienta jest bank centralny Eurosystemu, z którym taki klient zawarł umowę świadczenia usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami bądź części takich usług, oraz że taka umowa przez jej zawarcie nie daje klientowi żadnych praw ani przywilejów w stosunku do innego banku centralnego Eurosystemu;
- b) wskazywać na połączenia, jakie mogą być używane do rozrachunku papierów wartościowych kontrahentów klienta, jak również na ryzyko wynikające z używania połączeń, które nie zostały uznane za kwalifikujące się dla celów operacji polityki pieniężnej;
- c) wskazywać na okoliczność, że niektóre transakcje realizowane w ramach usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami wykonywane są w oparciu o zobowiązanie do starannego działania (*best effort basis*);
- d) wskazywać na okoliczność, że bank centralny Eurosystemu może przekazywać klientowi wskazówki odnośnie do kalendarza i sposobu wykonania transakcji, mające na celu zapobieganie konfliktom z polityką pieniężną oraz kursową, oraz że taki bank centralny Eurosystemu nie ponosi odpowiedzialności za skutki zastosowania się przez klienta do takich wskazówek;
- e) wskazywać na okoliczność, że opłaty, jakimi banki centralne Eurosystemu obciążają swoich klientów w związku ze świadczeniem usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami podlegają okresowym aktualizacjom dokonywanym przez Eurosystem oraz że klienci mogą zostać zobowiązani, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa, do ponoszenia opłat ustalonych w wyniku takich aktualizacji;
- f) wskazywać, że klient ma obowiązek potwierdzić bankowi centralnemu Eurosystemu, że przestrzega wszelkich unijnych i krajowych przepisów prawnych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w zakresie, w jakim przepisy te mają do niego zastosowanie, w tym instrukcji wydawanych przez właściwe organy, oraz że nie bierze udziału w jakiegokolwiek formie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

Artykuł 8

Rola EBC

EBC koordynuje ogół świadczonych usług Eurosystemu w zakresie zarządzania rezerwami oraz związany z nimi obieg informacji. Bank centralny Eurosystemu, który zostaje usługodawcą Eurosystemu albo który rezygnuje ze statusu usługodawcy Eurosystemu, powinien powiadomić o tym EBC.

*Artykuł 9***Utrata mocy obowiązującej**

1. Z dniem 1 października 2018 r. tracą moc wytyczne EBC/2006/4 w brzmieniu określonym wytycznymi zmieniającymi wskazanymi w załączniku I.
2. Odniesienia do uchylonych wytycznych należy traktować jako odniesienia do niniejszych wytycznych i odczytywać zgodnie z tabelą zgodności zawartą w załączniku II.

*Artykuł 10***Skuteczność i implementacja**

1. Niniejsze wytyczne stają się skuteczne z dniem zawiadomienia o nich krajowych banków centralnych państw członkowskich, których walutą jest euro.
2. Banki centralne Eurosystemu stosują się do postanowień niniejszych wytycznych od dnia 1 października 2018 r.

*Artykuł 11***Adresaci**

Niniejsze wytyczne są adresowane do wszystkich banków centralnych Eurosystemu.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 3 maja 2018 r.

W imieniu Rady Prezesów EBC
Mario DRAGHI
Prezes EBC

ZAŁĄCZNIK I

WYTYCZNE, KTÓRE UTRACIŁY MOC, WRAZ Z LISTĄ KOLEJNYCH ZMIAN

Wytyczne EBC/2006/4 (Dz.U. L 107 z 20.4.2006, s. 54).

Wytyczne EBC/2009/11 (Dz.U. L 139 z 5.6.2009, s. 34).

Wytyczne EBC/2013/14 (Dz.U. L 138 z 24.5.2013, s. 19).

ZAŁĄCZNIK II

TABELA ZGODNOŚCI

Wytoczne EBC/2006/4	Niniejsze wytoczne
Artykuł 1	Artykuł 1
Artykuł 2	Artykuł 2
Artykuł 3	Artykuł 3
Artykuł 4	Artykuł 4
Artykuł 5	Artykuł 5
Artykuł 6	Artykuł 6
Artykuł 7	Artykuł 7
Artykuł 8	Artykuł 8
Artykuł 9	Artykuły 9–11